

## СТАНОВИЩЕ

от доцент Мария Стамова Вакрилова Бечева, доктор

по: област на висше образование 7. Здравеопазване и спорт, професионално направление 7.4. Обществено здраве, научна специалност „Теория и методика на физическото възпитание и спортната тренировка (вкл. Методика на лечебната физкултура)“

в катедра „Сестрински грижи“, Медицински университет – Пловдив

**Относно:** Дисертационния труд на Маргарита Валериева Аврамова, докторант в катедра „Кинезитерапия“ към Югозападен университет „Неофит Рилски“, гр. Благоевград, на тема: „Въздействие на специализирана кинезитерапия върху физическото развитие и двигателна активност при деца с детска церебрална парализа“ за присъждане на научната и образователната степен „Доктор“.

Маргарита Валериева Аврамова е родена в гр. Симитли на 18.11.1986 г. Завършва средно и средно-специално образование в институт „Антони Марти и Франкес“ в гр. Тарагона (Испания) – природо-математически профил. Придобива степен „Професионален бакалавър по физиотерапия“ в Международен университет на Каталуния-гр. Барселона, Факултет по медицина и здравни науки. В периода 2010-2013 година докторантката придобива две степени на висше образование: „Бакалавър кинезитерапевт“ в Югозападен университет „Неофит Рилски“-гр. Благоевград, към Факултет „Обществено здраве“ и „Магистър кинезитерапевт“ в Национална спортна академия „Васил Левски“, гр. София, Факултет по КТТСА.

От 2015 година до момента Маргарита Валериева Аврамова е докторант към Югозападен университет „Неофит Рилски“-гр. Благоевград, Факултет „Обществено здраве, здравни грижи и спорт“, специалност „Кинезитерапия“. Към настоящия момент Маргарита Аврамова работи като кинезитерапевт в спортно-възстановителен център „Бачиново“-Благоевград и като асистент в Катедра „Кинезитерапия“ на Югозападен Университет „Неофит Рилски“- гр. Благоевград.

Представеният ми за становище дисертационен труд е посветен на актуален здравен и социален проблем, а именно подобряване на физическото развитие и двигателна активност при деца с детска церебрална парализа чрез специализирана кинезитерапевтична програма.



Настоящата разработка е добре структурирана, изложена в обем от 146 страници. В нея е включена и библиографията с 159 литературни източника, от тях 36 – на кирилица и 123 – на латиница. Авторите са цитирани правилно. Дисертационният труд е онагледен с 73 таблици, 33 графики, 4 приложения и достоверен снимков материал.

В съдържанието са обособени единадесет раздела.

Литературният обзор е разработен в пряка връзка с темата на проучването, като в него е направена задълбочена литературна справка. Литературният обзор показва умело и компетентно боравене със световната литература, свързана с дисертационната тема. Прави впечатление отличната осведоменост на авторката по отношение на различните мнения на автори, относно използваните кинезитерапевтични програми за намаляване на спастичността, подобряване обема на движение и глобалните функции при деца, страдащи от детска церебрална парализа.

Всичко това показва верния научен подход на авторката към изучавания проблем и подпомага извеждането на правилна и логична работна хипотеза.

Целта на дисертационния труд е формулирана кратко, точно и произтичащите от нея 5 основни задачи, което осигурява систематизиран подход при провеждане на проучването.

Самото проучване е осъществено в периода 2015-2019 година. Направено е изследване на физическото и двигателното развитие на 60 деца на възраст от 3 до 7 години от различни дневни центрове в област Благоевград.

Изследваният контингент е подходящо подбран, добре описан и анализиран. Методиката на изследването включва тестове, които са информативни, лесни за изпълнение и актуални за кинезитерапевтичната практика в нашата страна.

Дисертантката изследва ефекта на кинезитерапевтичната методика върху обема на движение на горен и долен крайник, върху мускулната спастичност и върху глобалната моторика при деца с ДЦП.

Данните от проведеното научно проучване са задълбочено анализирани и статистически адекватно обработени. Получените резултати показват, че адекватно подбраните средства на разработената и приложената кинезитерапевтична методика способстват за настъпване на подобрения значително по-рано и в по-голяма степен при децата от експерименталната група.

На базата на тази констатация, авторката формулира пет извода с научно-практически характер, които синтезират най-същественото от научната разработка и дават перспективи за бъдещи изследвания в това направление.



Научните приноси според дисертантката са четири: с научно-теоретичен и научно-приложен характер, които приемам по принцип, като считам, че най-същественният принос с научно-приложен характер е № 3.

Бих искала да подчертая, че рехабилитационната програма при деца с церебрална парализа се изгражда на базата на различни функционални и аналитични методики. Целта на тези методики е повлияване на патологично повишения мускулен тонус, подобряване на активните движения, изграждане на нови двигателни навици и умения, потискане на патологичните двигателни стереотипи, подобряване на координацията, обучение в правилно телодържание и локомоция при деца с по-голяма моторна възраст.

Дисертационният труд на Маргарита Валериева Аврамова запознава аудиторията с апробирането на две по-рядко приложими методики за повлияване на горе изброените увреди и произтичащите от тях дисфункции при деца с ДЦП. Поради тази причина считам, че настоящият дисертационен труд е много актуален като тема и окуражаващ като краен резултат от научната разработка.

Дисертантката е представила списък с общо шест реални публикации, свързани с настоящия дисертационен труд. Взела е участие в два национални проекта, има пет следдипломни квалификации и е участвала в три международни семинара.

Към предложения ми за становище дисертационен труд имам някои несъществени забележки от стил и редакционен характер, които по никакъв начин не повлияват крайното ми становище.

### Заклучение

Дисертационният труд на Маргарита Валериева Аврамова е посветен на актуален проблем и като цяло се характеризира с доказани и ясни научно-практически приноси. Дисертантката е показала отлична литературна осведоменост, възможности да формулира работна хипотеза, цел и задачи, умело боравене със съвременни методики, задълбочено анализиране на получените резултати. Всичко това ми дава основание да дам убедено своето **ПОЛОЖИТЕЛНО СТАНОВИЩЕ** и да препоръчам на уважаемите членовете на научното жури да гласуват положително за присъждане на образователна и научната степен „Доктор” на Маргарита Валериева Аврамова.

23.06.2019 г.

Доцент Мария Стамова Вакрилова Бечева, доктор